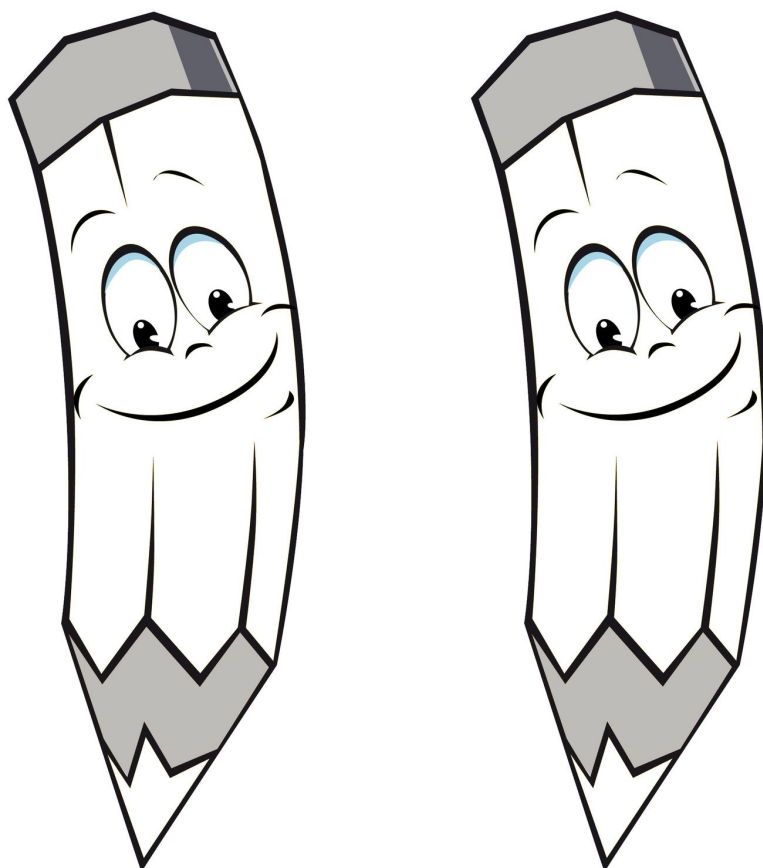

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

„PASTELKY JDOU DO SVĚTA“

OBSAH:

- I. Identifikační údaje o mateřské škole
- II. Obecná charakteristika školy
- III. Podmínky vzdělávání:
  - III. 1. věcné podmínky;
  - III. 2. životospráva;
  - III. 3. psychosociální podmínky;
  - III. 4. organizace;
  - III. 5. řízení mateřské školy;
  - III.6. personální a pedagogické zajištění;
  - III.7. spoluúčast rodičů;
  - III.8. podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
  - III.9. podmínky vzdělávání dětí nadaných
  - III.10. podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let
- IV. Organizace vzdělávání
- V. Charakteristika vzdělávacího programu
- VI. Vzdělávací obsah
- VII. Evaluační systém
- VIII. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

I. Identifikační údaje o mateřské škole

Název programu: **Pastelky jdou do světa**

Název a adresa školy: Mateřská škola Postřizín, příspěvková organizace,
Kozomínská 414, 250 70 Postřizín

IČO: 712 94 830

Zřizovatel: Obec Postřizín

Statutární orgán: Petra Rajterová

Telefon: +420 777 725 882

E-mail: reditelka@mspostrizin.cz

Web: <http://mspostrizin.cz>

Číslo jednací: D/1/2015

Typ školy: mateřská škola s celodenním provozem, s vlastní školní jídelnou

Počet tříd: 2

Maximální kapacita Mateřské školy: 56 dětí

Maximální kapacita Školní jídelny: 100 jídel

Platnost: od 2018

Aktualizován 31. 8. 2021 s platností od 1. 9. 2021 o bod VIII.

Koordinátor tvorby ŠVP PV: Petra Rajterová, ředitelka

Poděkování za tvorbu Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání patří: Petře Rajterové, Jitce Brabencové DiS., Libuši Žambochové, Andree Dvořákové, Karolině Pozlerové

II. Obecná charakteristika školy

Mateřská škola Postřizín zahájila provoz dne 9. 2. 2015 jako nově postavená dvoutřídní mateřská škola s vlastní školní jídelnou. Mateřská škola je přízemní, kontejnerového typu. Nachází se v obytné zóně řadových domků, vedle fotbalového hřiště, které je škole k dispozici. Součástí mateřské školy je také přiměřeně velká zahrada. V blízkosti školy jsou polní cesty, kterými se dá bezpečně dojít do okolních vesnic a přírody.

Kapacita školy je 56 dětí.

Kapacita školní jídelny je 100 jídel.

Škola zaměstnává 9 zaměstnanců.

Naše mateřská škola je bezbariérová.

III. Podmínky vzdělávání

1) Věcné podmínky

Mateřská škola je přízemní budova, nepodsklepená, bez půdních prostor. Uvnitř jsou dvě prostorné a velmi dobře prosvětlené třídy, které slouží jako herna, jídelna a ložnice zároveň. Ke každé třídě náleží výdejna jídla a vlastní umývárna s WC. Pro všechny děti je společná šatna a pohotovostní toaleta. Šatna a spojovací chodba je využívána pro prezentaci dětských prací. Dále je zde kuchyň a sklad prádla. Zaměstnanci mají k dispozici šatnu se sociálním zařízením, sborovnu a kancelář ředitele školy.

Materiální vybavení didaktickými, výtvarnými, pracovními pomůckami a herními prvky navozuje příznivé podmínky pro zdravý rozvoj dětí. Veškerý nábytek určený k používání dětmi plně odpovídá svými rozměry věkové kategorii dětí, které navštěvují naší mateřskou školu, tudíž jeho používání je pro děti přirozené a příjemné. Třídy jsou vybavené uzamykatelnými skříňkami, které vyhovují podmínkám a požadavkům GDPR. Hračky i pomůcky jsou moderní a ve třídách umístěny tak, aby na ně děti dobře viděly a bez problémů na ně dosáhly. Vybavení mateřské školy hračkami, pomůckami, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí a jejich věku a je průběžně doplňováno a obnovováno.

Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje zahrada, kde si děti posilují a rozvíjejí své pohybové i jiné dovednosti. Pro své aktivity mohou využít různé druhy houpaček, klouzačku, zastíněné pískoviště, dřevěné průlezkové či pěstítkové koutky. Na zahradě je také toaleta pro děti.

Do budoucna plánujeme zastínění zahrady altánem či vysazením vzrostlejších stromů. Okolo drátěného plotu postupně vysadit keře. Dále je v plánu zatravnění školní zahrady.

2) Životospráva

Dětem je poskytována vhodná a vyvážená skladba jídelníčku s dostatkem ovoce a zeleniny, jsou dodržovány technologie příprav pokrmů a nápojů. Dodržujeme pitný režim, děti mají k dispozici dostatek tekutin ve třídách i na školní zahradě. Nejčastěji bývají nápoje neslazené. Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. V případě jakéhokoli omezení dítěte ve stravování spolupracujeme s rodiči.

Děti absolvují každodenní přiměřeně dlouhý pobyt venku, buď na školní zahradě, nebo při procházkách do okolí mateřské školy. Režim pobytu venku je organizován pružně v závislosti na momentálním stavu počasí.

Děti mají dostatek volného pohybu jak na školní zahradě, tak v objektu školní budovy.

Máme zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit aktuálním potřebám a aktuální situaci. V denním programu respektujeme individuální potřeby dětí.

Pedagogové poskytují dětem přirozený vzor zdravého životního stylu.

3) Psychosociální podmínky – klima školy

Všichni zaměstnanci školy cílevědomě vytvářejí dětem takové prostředí, aby se děti cítily spokojeně, jistě a bezpečně. Nově příchozí dítě má možnost se postupně adaptovat. Všechny děti bez rozdílu mají stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti. Žádné z dětí není znevýhodňováno či zvýhodňováno. Je plně respektována osobní svoboda a volnost dětí, jakožto projevy jejich osobnosti, a to do té míry, dokud jejich činnost neomezuje či neohrožuje ostatní děti a je v souladu s pravidly chování danými jak obecně platnými normami, tak zejména s pravidly pevně stanovenými naší školou.

Péče o děti je soustředěná na fakt, aby dětem projevovala maximální podporu a sympatie, aby je vedla ke správnému vývoji ve všech ohledech jejich činností a poznávání, a aby jim umožňovala přirozené rozvíjení správných sociálních vazeb, vnímání jejich individuálních potřeb v rámci potřeb ostatních dětí i celku. Podporujeme aktivní spoluúčast dětí při všech činnostech.

Pedagogové komunikují s dítětem vždy s ohledem na jeho osobnost tak, aby mu to bylo příjemné, a aby navodili vztah vzájemné důvěry a spolupráce. Při hodnocení činností dítěte je kladen důraz na převažující pozitivní hodnocení a pochvaly.

Pedagogové se dostatečně věnují vztahům ve třídách, přičemž nenásilně tyto vztahy ovlivňují směrem ke správnému sociálnímu cítění.

Podporujeme zdravé sebevědomí dítěte, učíme jej pracovat samostatně i spolupracovat ve skupině a důvěřovat ve svoje schopnosti. V dětech rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu.

4) Organizace

Organizace a provoz mateřské školy vychází z předchozích zkušeností a z požadavků rodičů.

Provoz mateřské školy je od 6,30 do 17,00 hodin.

Při sestavování denního programu respektujeme vývojové a individuální zvláštnosti dětí, vycházíme z konkrétní situace, z věkového složení, z evaluace a hodnocení.

Denní řád je dostatečně pružný, pedagogové reagují na individuální možnosti dětí (tempo dětí, dostatek pomůcek, učební styl), jednají nenásilně, přirozeně a citlivě, navozují situace pohody, klidu a relaxace, plně se věnují dětem a jejich vzdělávání.

Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat. Děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování.

Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě a spojování tříd je maximálně omezeno.

Při epidemiologické situaci přechází prezenční výuka na distanční výuku. Forma distanční výuky v naší mateřské škole má takovou formu, že výuka je plánována v týdenních nebo čtrnáctidenních blocích na dané téma. Téma a časový úsek. Úvodem je seznámení s tématem (vyprávění, příběh, pohádka ...), následuje básnička k danému tématu, písnička (text, odkaz na poslech hudby – např. You Tube), vložené pracovní listy (grafomotorika, zrakové rozlišování, sluchové rozlišování, předmatematické myšlení, prostorová orientace, logické myšlení ....). Výtvarná a pracovní činnost k danému tématu (náměty k tvoření z přírodnin, kreslení, malování, stříhání ...). K distanční výuce je zřízena samostatná kolonka na webových stránkách školy, kam je vše určené k této výuce vkládané. Materiály určené k tisku pro ty, kteří nemají možnost si je vytisknout, je možné vyzvednout v MŠ v daném termínu. Jsou určeny termíny a možnosti odevzdání prací. Učitelky evidují plnění distanční výuky u každého dítěte v povinném předškolním ročníku.

5) Řízení mateřské školy

Mateřská škola Postřižín je příspěvkovou organizací jejímž zřizovatelem je obec Postřižín, statutárním orgánem je ředitelka školy.

Povinnosti všech zaměstnanců a jejich kompetence jsou jasně vymezeny v pracovních náplních.

Je vytvořen funkční informační systém uvnitř školy i navenek. Ředitelkou školy jsou vypracovány jasné, přehledně strukturované plány (plán porad, kontrol, hospitací, DVPP apod.). Všichni zaměstnanci jsou seznámeni s obsahem plánů vždy na zahajovací poradě před začátkem nového školního roku. Informace jsou dále předávány na pravidelných poradách dle plánu porad a na operativních poradách.

Informovanost rodičů je zajištěna formou nástěnky v šatně dětí, individuálními rozhovory pedagogů s rodiči, scházíme se na třídních schůzkách, besídkách, dílničkách. Informace jsou pravidelně vkládány na webovou stránku mateřské školy.

Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětné vazby.

Ředitelka školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou důvěru.

Naše mateřská škola aktivně spolupracuje se zřizovatelem, s ředitelkou Speciálního pedagogického centra Klíč, s lékařkou na vyšetření zraku a dalšími dle individuálního plánu.

6) Personální a pedagogické zajištění

V mateřské škole pracuje pět učitelek včetně ředitelky školy, z toho 4 učitelky na plný úvazek a jedna na částečný úvazek. Dále na naší mateřské škole působí asistent pedagoga. V mateřské škole máme díky dotaci z EU a MŠMT z projektu Šablony pro MŠ Postřížín školního asistenta. Dále náš kolektiv tvoří uklízečka/školnice v jedné osobě, kuchařka a vedoucí školní jídelny též v jedné osobě.

Pedagogický personál je kvalifikovaný a aktivně se účastní dalšího vzdělávání v rámci Dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Všichni zaměstnanci mají potřebná hygienická opatření.

7) Spoluúčast rodičů

Rodiče jsou pravidelně informováni o dění v mateřské škole. Všichni pedagogičtí pracovníci jsou připraveni poskytnout rodičům konzultace. V mateřské škole probíhají třídní schůzky, rodiče mají možnost prohlédnout si ve škole výstavky prací svých dětí. Jsou organizovány besídky pro rodiče, tematické dílničky a k dobré komunikaci mezi školou a rodiči slouží zveřejněná telefonní čísla, elektronická adresa školy a webové stránky.

Základní možnosti zajišťující rodičům dětí informování a kontakt se školou jsou:

- Třídní schůzky v počtu dvou až tří během školního roku
- Individuální konzultace s ředitelkou školy v předem domluvených termínech
- Každodenní kontakt s učitelkou ve třídě při příchodu a odchodu dětí
- Rodičům vždy přístupné výstavky prací jejich dětí v prostorách školy
- Besídky, veřejné akce a posezení pro rodiče

- Kontaktní telefony školy, její elektronická adresa
- Webové stránky školy poskytující aktuální informace a přehled
- Dílničky s rodiči

8) Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Snahou pedagogů je vytvořit optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i komunikaci s ostatními a pomoci mu k dosažení co největší samostatnosti.

Povinné podmínky pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou stanoveny zákony a vyhláškami. Další podmínky se vytvářejí vzhledem k postižení dítěte či jeho znevýhodnění po doporučení školského pedagogického zařazení a integrace.

Rámcové cíle jsou pro všechny děti stejné. Naplňování cílů při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, či se sociálním znevýhodněním se přizpůsobuje tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich možnostem a potřebám = Individuální vzdělávací plán nebo Plán pedagogické podpory a asistent pedagoga.

9) Podmínky vzdělávání dětí nadaných

V předškolním věku prochází dítě obdobím nerovnoměrného nebo skokového vývoje. U některých dětí se projeví nadání, u jiných zrychlený vývoj (akcelerace) v určité oblasti. Je těžké to rozlišit a proto dítě, které vykazuje tyto známky, musí být dále podporováno. Vzdělávání probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj všech nadání a tato se mohla rozvinout a uplatnit v dalším životě dítěte. Nadaným dětem vytváříme plán pedagogické podpory případně ve spolupráci s pedagogicko - psychologickou poradnou individuální vzdělávací plán.

10) Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Přesto, že v době sestavování a platnosti toho školního vzdělávacího programu nepředpokládáme přijetí dětí od dvou do tří let, připravujeme se postupně na jejich zařazení do předškolního vzdělávání.

Uvědomujeme si specifika související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte – touha po poznání, experimentování, objevování, poznávání všemi smysly, egocentrické projevy – vymezování vůči ostatním, menší obratnost, neorientování se v čase ani prostoru.... Z důvodu silnější vazby na dospělou osobu je nutné navázat úzkou spoluprací s rodinou již při přijetí dítěte. Dohodnout se na adaptaci, přiměřenosti pobytu ve škole, upozornit na vyšší náchylnost k nemocem, stravování, pravidelný režim (pravidla a řád) pro pocit bezpečí.

IV. Organizace vzdělávání

Naše mateřská škola má dvě třídy, žlutou pastelku a modrou pastelku. Děti jsou rozděleny do tříd dle věku, v každé třídě je zapsáno max.28 dětí. Třídy jsou věkově rozlišené na předškoláky a starší děti a na děti mladší.

Paní učitelky se v obou třídách překrývají každý den alespoň vždy 2,5 hodiny, a to při činnostech: pobyt venku, hygiena, stolování a příprava na polední odpočinek. Ve Žluté pastelce i v některých dnech v řízených činnostech.

Činnosti probíhají především formou nezávazné dětské hry na základě zájmu a vlastní volby dítěte. Ve velké míře je na naší mateřské škole uplatňováno situační učení – dítě se tak učí dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy je potřebuje a lépe tak chápe jejich smysl. Další formy, které využíváme jsou prožitkové, kooperační učení a také didakticky cílená činnost, která je dítěti nabízena a v níž je zastoupeno spontánní a záměrné – cílené a plánované učení. Tyto činnosti probíhají zpravidla individuálně nebo s menší skupinou dětí.

Během školního roku máme v naší mateřské škole několik divadelních představení, účastníme se výtvarných soutěží, navštěvuje nás oční lékařka ke screeningu zraku. V naší mateřské škole probíhá výuka anglického jazyka externí firmou v podobě kroužku. Dále je nabízen kroužek hraní na flétnu. Též externí firmou.

Několikrát v roce se podílíme na akcích obce společně se zřizovatelem.

Mateřská škola může organizovat zotavovací pobyty (školy v přírodě) dětí ve zdravotně příznivém prostředí bez přerušení vzdělávání, školní výlety a další akce související s výchovně vzdělávací činností školy.

Přijímací řízení

- Kritéria, termín, místo a dobu přijímacího řízení stanoví ředitelka školy po dohodě se zřizovatelem – v měsíci květnu v rozmezí 2. – 16. 5.
- O termínu zápisu je veřejnost informována prostřednictvím webových stránek školy, webových stránek obce, informační tabule mateřské školy, informační tabule obce.

- O přijetí, či nepřijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání do mateřské školy rozhoduje ředitelka školy ve správním řízení.
- Do mateřské školy může být zařazeno dítě od 2,5 let věku na základě písemného vyjádření pediatra, a pokud to kapacita mateřské školy umožňuje.
- O přijetí dítěte se zdravotním nebo sociálním znevýhodněním rozhodne ředitelka mateřské školy na základě písemného vyjádření školského poradenského zařízení
- Dítě může být přijato k předškolnímu vzdělávání i v průběhu školního roku, na uvolněné místo na základě vyplněné nové žádosti.
- Dítě s priznaným individuálním vzdělávacím plánem, které se neúčastní povinné docházky do mateřské školy - u rodičů dítěte, kteří v odůvodněných případech nechťejí nebo nemají možnost zajistit pro své dítě pravidelnou docházku do mateřské školy a rozhodnou se pro individuální (domácí) vzdělávání, postupujeme podle §34 odst. 2 školského zákona. Přesná citace je ve školním řádu.

V. Charakteristika vzdělávacího programu

Cílem programu „Pastelky jdou do světa“, je vytvořit co nejbarevnější skladbu vzájemně se ovlivňujících, prolínajících a propojených oblastí, s přihlédnutím na rozvoj osobnosti dítěte přiměřené jeho věku a schopnostem. Chceme naučit děti rozumět přírodě a lidem, světu okolo nás. Vytvářet základy pro odpovědný postoj dítěte k životnímu prostředí, ale i k sobě samému. Celá myšlenka je zastřešena řádem, smyslem pro pořádek a odpovědnost, v šetrném zacházení s předměty, ochranou přírody, kultivovanými vztahy k sobě navzájem a v respektování odlišnosti lidí.

Dlouhodobé cíle:

1. rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
2. osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
3. získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Zajištění průběhu individuálního vzdělávacího plánu a plánu pedagogické podpory

- Dle potřeb může být u dítěte Individuální vzdělávací plán. Ten je tvořen podle závěrů školského poradenského zařízení na základě speciálně pedagogického vyšetření, příp. vyšetření lékařského. Vytváří jej učitelky, pracující s daným dítětem, za vytvoření je odpovědný ředitel školy. Při jeho vytváření spolupracujeme s rodiči, příp. dalšími odborníky. Individuální vzdělávací plán je součástí povinné dokumentace žáka.

- Plány pedagogické podpory jako první stupeň podpůrných opatření vypracovává učitel, pracující s daným dítětem ve třídě. S obsahem plánu pedagogické podpory je seznámen zákonný zástupce a všichni učitelé. Obsahuje popis obtíží žáka, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu. Naplňování cílů plánu pedagogické podpory vyhodnocujeme nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování PO.

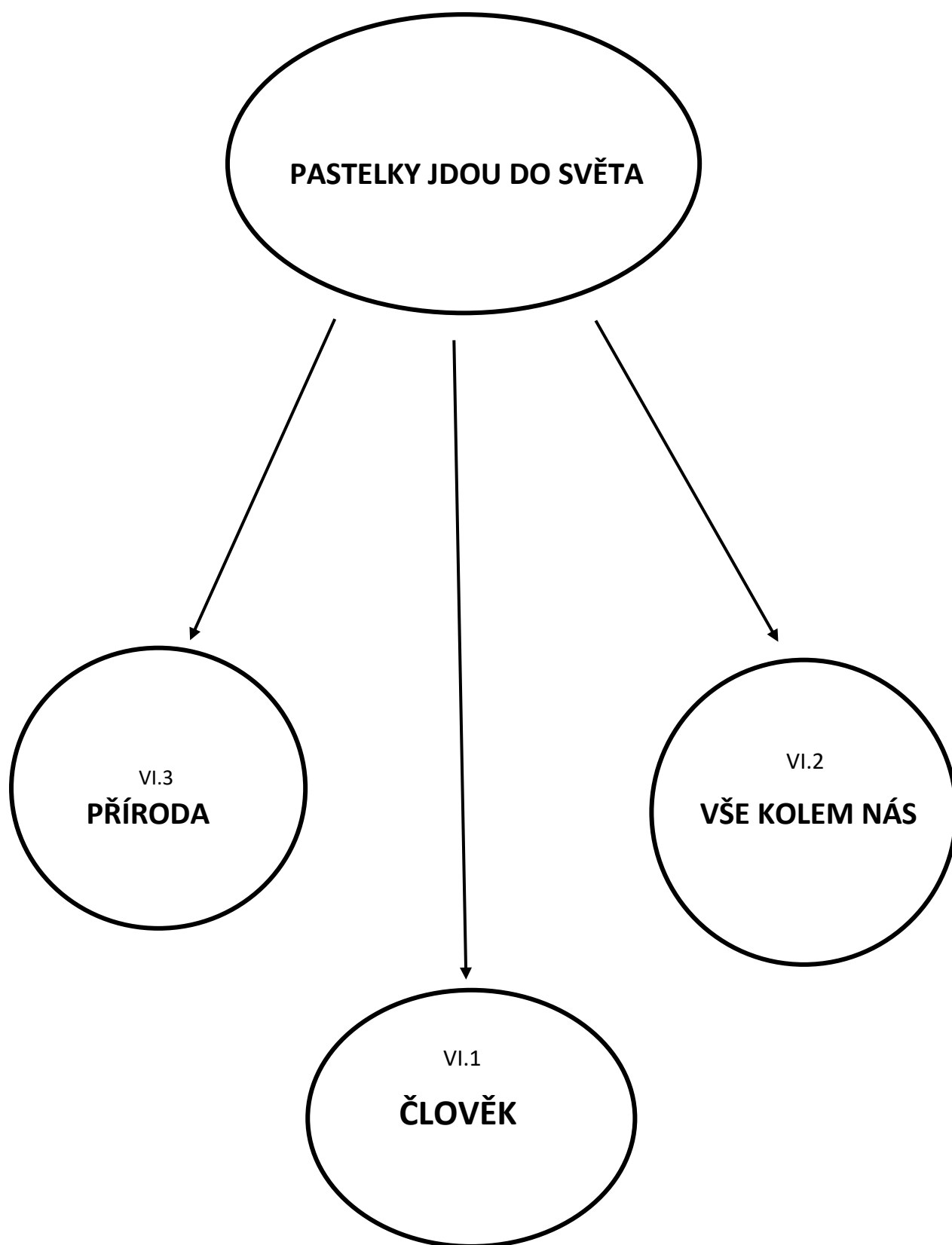
VI. Vzdělávací obsah

Obsah ŠVP PV „Pastelky jdou do světa“ je uspořádán do 3 základních integrovaných bloků: Příroda, Člověk a Vše kolem nás. Integrované bloky zasahují všechny oblasti vzdělávání a jsou zpracovány pro celou věkovou skupinu dětí. Děti získávají potřebné dovednosti, užitečné poznatky, poznávají žádoucí hodnoty a získávají samostatné postoje.

Integrované bloky nabízejí mnohostranně pestrou nabídku činností intelektových i praktických, mají podobu projektů, které jsou rozpracovány do tematických částí a obsahují konkrétní dílčí vzdělávací cíle, vzdělávací nabídku, klíčové kompetence a očekávané výstupy, jež jsou v souladu s RVP PV. Tyto bloky obsahují konkrétní činnosti a vzdělávací záměry, kterými bude pedagog plnit naplánované vzdělávací cíle, odpovídající věkové skupině a individuálním potřebám dětí. Při plánování byly dodržovány principy předškolního vzdělávání dané RVP PV.

Motivace těchto celků vychází z ročního období, přírodních situací, společenských událostí a každodenní reality, kterou děti prožívají. Děti tak vnímají okolní skutečnost v přirozených souvislostech, což nejlépe odpovídá mentalitě, vzdělávacím potřebám a možnostem dětí předškolního věku.

Integrované bloky jsou východiskem pro plánování, přípravu a realizaci na úrovni jednotlivých tříd. Toto je plně v kompetenci kvalifikovaných učitelek naší mateřské školy.

VI. 1 Integrovaný blok: ČLOVĚK

I. Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje)

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- vytváření základů pro práci s informacemi
- poznávání jiných kultur
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Integrovaný blok: ČLOVĚK

II. Vzdělávací nabídka (co učitel dítěti nabízí)

- Písňe s danou či související tematikou
- Říkaneky s danou tematikou
- Hudebně pohybové hry a činnosti
- Dramatizace pohádky k danému tématu
- Pohybové a zdravotně zaměřené činnosti rozvíjející základní pohybové dovednosti
- Rytmizace s nástroji i vlastním tělem
- Výtvarné a pracovní činnosti, seznámení s různými technikami, využití netradičních materiálů
- Přednášky či diskuze na téma prevence sociálně patologických jevů
- Spoluvytváření pravidel třídy
- Poznávání jiných kulturních zvyků například spoluprací s cizojazyčnými rodinami, výlety, besedy
- Pomoc při osvojování si hygienických návyků
- Společenské a kooperativní hry
- Spontánní hra dětí
- Práce s knihami, encyklopediemi, didaktickými pomůckami
- Společenské akce jako například Zpívání u rozsvěcení vánočního stromu, Mikulášská nadílka, Čarodějnický pochod, Loučení s předškoláky aj.
- Hry rozvíjející lidské smysly
- Relaxační hry a aktivity pro psychickou rovnováhu
- Společné prožívání tradičních českých svátků
- Logopedické chvílky – obličejová gymnastika, rozvoj mluvidel
- Přípravy a realizace společných zábav a slavností
- Sestavování dějové linky příběhu s pomocí obrázkových katet
- Slovní hry

Integrovaný blok: ČLOVĚK

III. Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- správně vyslovovat zachovávat správné držení těla
- , ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- chápat slovní vtip a humor
- poznat napsané své jméno
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodné zformulovaných větách
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvořit jednoduchý rým
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory

- rozhodovat o svých činnostech
- zorganizovat hru
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem

- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem

Integrovaný blok: ČLOVĚK

IV. Klíčové kompetence (soubor předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot)

- se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
- komunikuje v běžných situacích bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování
- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky

VI. 2 Integrovaný blok: VŠE KOLEM NÁS

I. Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje)

- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- získání relativní citové samostatnosti
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Integrovaný blok: VŠE KOLEM NÁS

II. Vzdělávací nabídka (co učitel dítěti nabízí)

- Diskuze a rozhovory k danému tématu
- Pracovní a výtvarné činnosti
- Poznávání obce a okolí, orientace se v okolí mateřské školy
- Přirozené pozorování změn a dění ve svém okolí
- Didaktické pomůcky např. magnetické karty
- Říkaný, básničky, písničky k danému tématu
- Pohybové a dramatické hry
- Deskové a didaktické hry
- Používání předmětů denní potřeby
- Kulturní a vzdělávací výlety například na hrady, zámky, do divadla, do knihovny
- Pantomima
- Objevy, pokusy, experimenty
- Práce s knihami, encyklopediemi, mapou
- Poslech CD se zvuky okolí
- Hádanky
- Spontánní a námětové hry
- Kimovy hry – hry na posilování a cvičení paměti
- Zvládání praktických situací v silničním provozu
- Poznávání vlastností, charakteristických znaků a funkcí předmětů denní potřeby, běžných objektů
- Překážková dráha
- Pracovní listy k danému tématu
- Hry na rozvoj předmatematických představ

Integrovaný blok: VŠE KOLEM NÁS

III. Očekávané výstupy

- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- sledovat očima zleva doprava
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- spolupracovat s ostatními
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)

- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí

Integrovaný blok: VŠE KOLEM NÁS

IV. Klíčové kompetence (soubory předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot)

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevládnost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

VI. 3 Integrovaný blok: PŘÍRODA

I. Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje)

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj kooperativních dovedností
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Integrovaný blok: PŘÍRODA

II. Vzdělávací nabídka (co učitel dítěti nabízí)

- Procházky a poznávání svého okolí, sledování změn v přírodě
- Dramatizace pohádek o zvířátkách, přírodě
- Písničky, říkanky k danému tématu
- Komunitní ranní kruh, diskuze a rozhovory
- Zdolávání nerovného přírodního terénu
- Tvoření z přírodních materiálů
- Využívání encyklopedií, knih, časopisů, map
- Námětové a tvořivé hry k danému tématu či ročnímu období
- Sledování a zaznamenávání počasí
- Vědomé třídění odpadu v rámci třídy
- Magnetické didaktické pomůcky
- Výtvarné a pracovní činnosti k tématu
- Smyslové hry
- Tématicky laděné výlety (ZOO, botanická zahrada, ZOO park, Farma Šťastný, atd.)
- Ozdravný pobyt v přírodě
- Péče o záhony a keře na školní zahradě
- Pomoc ptactvu v zimním období
- Pokusy
- Cvičení a pohybové hry motivované tématem
- Kooperativní a soutěživé hry

Integrovaný blok: PŘÍRODA

III. Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově
- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
- všímat si změn a dění v nejbližším okolí
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)

Integrovaný blok: PŘÍRODA

IV. Klíčové kompetence (soubor dovedností, postojů a hodnot)

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

VII. Evaluační systém

Co hodnotíme	Jakým způsobem	Jak často	Kdo zodpovídá	Poznámka
Soulad školního vzdělávacího programu s rámcovým vzdělávacím programem	Porovnávání textu	Při legislativních změnách, při změně v mateřské škole	Pedagogičtí pracovníci	
Plnění cílů školního vzdělávacího programu	Systém zaznamenávání cílů	Po ukončení integrovaného bloku	Učitelé	
Způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání	Třídní kniha Hospitace Zaznamenání cílů	Týdenní zápis Po ukončení integrovaného bloku	Učitelé Učitelé	
Práce učitelů	Hospitace Portfolio učitele Další vzdělávání pedagogických pracovníků	2x ročně Průběžně	Ředitelka mateřské školy	
Výsledky vzdělávání jednotlivých dětí	Hodnotící list dítěte	2x ročně	Učitelé	
Kvalita podmínek vzdělávání	Inventarizace Hospitace	1x ročně 2x ročně	Pověřený pracovník Ředitelka	

VIII. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti – cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče neovládají sami český jazyk na úrovni roditelého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka.

V naší mateřské škole poskytujeme dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Zvláštní právní úprava platí pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání. V takovém případě zřídí ředitel(ka) mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině min. 4 dětí do max. 8 dětí je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.

Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

Zdroje:

RVP PV

RVP ZV

Školský zákon

PhDr. Lenka Burdíková

Vzdělávání v mateřské škole – Školní a třídní vzdělávací program, Eva Svobodová a kol.

